

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru marșie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Convocare.

Cetățenii din cercurile electorale ale Sibiuului, al Cisnădiei, al Nocrichiului, al Cristianului și al Sebeșului, sunt prin aceasta rugați a lua parte la

adunarea poporală,

care se va ține în Sibiu, Marți, în 13/26 Martie 1907, la oarele 11 din zi, în sala dela „Casa societății” (Gesellschaftshaus).

Program:

1. Deschiderea adunării.
 2. Dezbateri asupra situațiunii politice.
 2. Dezbateri asupra proiectelor de lege ale guvernului, cu privire la școalele elementare.
 3. Proiect de rezoluție.
 5. Închiderea adunării.
- Sibiu, 4/17 Martie 1907.

Dr. Liviu Leményi m. p. Parteniu Cosma m. p. Ioan de Preda m. p. Alexandru Lebu m. p. Dr. Octavian Rusu m. p. Nicolae Ivan m. p. Mateiu Voilean m. p. Dr. Miron Cristea m. p. Dr. Ilie Beu m. p. Lazar Tritean m. p. Teodor V. Păcățian m. p. Ioan Droc m. p. Dr. Avram Tincu m. p. Dr. Eugen Piso m. p. Dr. Dumitru Ștefan m. p. Dr. Petru Șpan m. p. Emil Verzar m. p. Victor Fincu m. p. Dr. Lucian Borcia m. p. Dr. Nicolae Bălan m. p. Dr. Aurel Crăciunescu m. p. Octavian Goga m. p. Dr. Ioan Borcia m. p. Dr. Ioan Lupaș m. p. Octavian Tăslăuan m. p. Ermil Borcia m. p. Victor Tordășianu m. p. Eugen Vancu m. p. Demetriu Cuișan m. p. Dr. Ioan Fruma m. p. Dr. Vasile Dan de Apșa m. p. Silvestru Moldovan m. p. Dr. Tiberiu Bredicean m. p. Timoteiu Popoviciu m. p. Dr. George Măcelariu m. p. Dr. Nicolau Schiau m. p. Dumitru Vulc m. p. Dr. Nicolau Comșa m. p. Ioan St. Banciu m. p. Ioan Bojița m. p. Dr. Nicolau Lazar m. p. Constantin Crețescu m. p. George Tatar m. p. Dimitrie Comșa m. p. Vasile Stan m. p.

Răscoală țărănească în România.

Știrile sosite din regatul român sunt îngrijitoare. În Moldova a izbucnit o răscoală țărănească, care ia dimensiuni tot mai mari. Un singur județ din Moldova a rămas în liniște până acum, celelalte toate se află în cea mai mare ferebă. Țăranii, în cete mari, atacă locuințele arăndașilor de moșii, le devastează, jăfuesc, bat, dar nu omor, și când vin somați din partea armatei să se retragă și liniștească, răspund cu acte de volnicie, silind armata să facă întrebuintare de arme. Astfel apoi se varsă și sânge, sânge țărănesc, se omor Români, de cătră ostași români.

Negreșit, că prima datorință a guvernului român este să facă liniște în țară, să împedecă lăptirea turburărilor și eventuala lor trecere și în cealaltă parte a regatului, în Muntenia, iar după ce se va fi restabilit pacea și ordinea în regat, va avea să stabilească motivele acestei răscoale și să le delătore. Pentru că fără motiv răscoală țărănească nu s'a făcut niciodată și nici nu se va face. Trebuie că i-a ajuns cutitul la os bietului țăran din Moldova, dacă s'a cugetat să și facă singur dreptate, — dacă alții nu i fac, — el, care ține atât de mult la legea creștinească și la învățăturile bisericești sale.

Ziarele de dincolo sunt toate de o părere în privința aceasta, și spun, că nemulțămirea țărănimii s'a născut din faptul, că toate moșiile din Moldova au fost luate în arândă de Evrei, — asociați în consorțiu, — cari apoi le subarândează țărănilor pe un preț întreit de mare, mai înșelându-i și pe altă cale, așa, că la măsurare, în loc de două po-goane de ex. dau numai câte unul și jumătate, și astfel bietul țăran, muncind un an întreg, nu scoate din

pământ nici atâta cât trebuie să plătească Evreului, dar să-i mai rămână și lui de traiu pentru familie! De aceea, mișcarea e îndreptată în contra Evreilor, ale căror locuințe au fost ruinată și devastate pretutindenea, la sate, la orașe, întrucât adevărat armata n'a putut să împedecă țărănimii în executarea planurilor ei, iar Evreii au fost siliți să fugă cu miile în Bucovina, pentru a scăpa cu viața.

Spre a ne putea închipui gravitatea situațiunii în Moldova, ajunge să spunem, că unele regiamente au fost mobilizate zilele trecute, pentru ca să fie destule puteri armate, cari să dea pept cu țărănimii răsculată, și se poate, că întreaga armată română va trebui să fie pusă pe picior de războiu, pentru ca cu ajutorul ei liniștea și pacea să se restabilească în Moldova.

Paralel cu măsurile guvernului român își face apoi datorința și biserica română. Episcopii au adresat circulare protopresbiterilor și preoților, și iau îndrumat să aducă poporul la liniște și pace, convingându-l, că numai pe calea aceasta se pot îndrepta relele de cari pătimizește, pe când prin turburări și răsvărituri nu se aduce nici un bine, ci se aduce ură, pustiire și suferință și mai mare.

Iar întrun conziliu de miniștri, ținut la palat, sub prezidenția Maiestății Sale Regelui Carol, s'a luat hotărârea, ca guvernul să prezinte fără amânare corpurilor legiuitoare române un proiect de lege în chestia arândărilor de moșii, pentru ca Evreii să fie împedecați în viitor de a mai pune numai ei mâna pe moșii. Ministrul de interne, încredințat cu compunerea proiectului de lege, s'a și apucat numai decât de lucru. Și se poate, că proiectul acesta de lege, dacă va fi bine alcătuit, precum și intervenirea oamenilor bisericești, va provoca mai curând liniștirea spiritelor decât armata cu puștile ei. Noi dorim din inimă, ca în

curând să putem anunța, că liniștea și pacea e restabilită pretutindenea în regatul român. Dar după ce va fi odată restabilită, ar fi de dorit, ca guvernul să se ocupe din tot adinsul cu chestia țărănească, și să-i dea o rezolvare multămitoare pentru acei nefericiți, cari muncesc ca vitele, totdeauna pentru alții, și pentru ca risipitorii să aibă ce să resfire cu mâni darnice; căci în privința aceasta prea puțin s'a făcut până acum în regatul român. Chestia țărănească a fost cea mai neglesă dintre toate, și au negles-o toate guvernele, fără deosebire de partid.

Din protopresbiterate.

Sinodul protopresbiterial în tractul Clujului.

Butene, 3 Martie v. 1907.

Sinodul protopresbiterial al acestui tract, s'a ținut în cancelaria protopresbiterială din Cluj în 28 Februarie v. sub conducerea dlui protopresbiter Tullu Roșescu, ca prezident.

La 9 ore a. m. se servește din partea dlui protopresbiter, asistat de tinarul preot George Băloiu, și în prezența membrilor sinodali parastasul solemn în pia memoria a marelui binefăcător și mecenat al bisericii noastre Emanuil Gozdsu, la care se pomenesc și numele foștilor noștri arhiepiscopi și metropoliți Andrei și Miron și a fostului protopresbiter al acestui tract, Vasile.

Cu regret se amintește la acest loc, că tinerii universitari din Cluj — 15 — 20 — (afară de unul) cari beneficiază de stipendii din fundațiunea lui „Gozdsu,” nu au luat parte la celebrarea acestui parastas, precum aceasta se pretinde dela dănsii, cu care ocaziune să și fi manifestat simțămintele de recunoștință și multămită față de marele defunct și binefăcător al lor.

Intrunindu-să membrii sinodali în număr de 23 în localul designat precis la la 10 oare a. m., prezidentul protopresbiter Tullu Roșescu prin o vorbire plină de înșuflețire, în care în colorii vii arată pericolul ce amenință școalele noastre confessionale și prin ele biserica noastră autonomă și națională, și apelând la sentimentul de conservare și apărare a scumpulor noastre instituțiuni bisericești și școlare, declară ședința deschisă.

Insuflețitoarea vorbire este primită din

FOIȘOARĂ.

Lămurirea chemării

preoției noastre.

De

Constantin Dimian
licențiat în teologie.

Din vremile grele trăite în zbucium și frământare se desrobește un nou curent viguros și plin de viață, care e îndreptat să trezească în preoții noștri cunoștința adevăratei lor chemări pastorale.

Prinos de recunoștință numai putem aduce acelor, cari s'au nevoit să dea la lumină „Revista teologică”. Căci, să ne închipuim un moment, că o așa revistă n'ar fi apărut. N'am fi rămas oare în acea letargie condamnabilă a indiferențizmului religios, legănați încă tot în acel dulce farniente al zilelor din urmă? S'ar fi pornit oare discuții pline de un mai sublim sentiment creștinesc și de grije pentru neamul nostru și care să străbată în pături mai adânci, ca cele ce vedem, că se desfășură dela apariția „Revistei teologice”? Oare ar fi avut dl Goga un mai bun prilej să eternizeze într'un bloc de marmură mai vie, tipul simplu al patri-

arhalului nostru păstor sufletesc, dacă nu i l-ar fi ocazionat revista?

Căți bătrâni din vremuri străine zilelor în cari trăim, nu și vor fi pironit mintea asupra tovarășului lor de odinioară, zugrăvit cu atâta viață de dl Goga?

Parecă întrezăresc lunecând pe furie din ochii stinși ai cuviosului păstor sufletesc o lacrimă de bucurie duioasă, ce și face anevoios loc la vale printre firele argintate ale bărbii sale înălbită de vremuri.

Cu respect și cu venerație trebuie să ne închinăm acestui învechit apostol în grijile lui de grea păstorie.

Odihește-te istovitul patriarh al vremilor apuse! Privește mulțumit în viitorul, ce-ți stă o clipă pironit înainte-ți, căci iată, că lucrarea păstoriei de tine pornită începe a se desăvârși de cei ce cu sfintește și-au ascultat înțelepțestile-ți cuvinte!

Dar fața lui se brăzdează de o magică tresărire. Privește cu ochii mari, nedumerit de cele ce se petrec în juru-i. E lumea nouă muncită și trudită de alte nevoi, pe care el n'o mai pricepe. Dă din cap și cu un gest, ce ne amintește binecuvântarea-i de altă dată, parcă ne spune: „Mergeți voi înainte cu rostul lumii noie, eu sunt slăbit și nu vă mai pot păstori, căutați-vă păstori mai vrednici!”

Așa îmi închipuiesc pe preotul simplu, patriarhal al dlui Goga, — dar care

azi nu ne mai poate păstori. E istovit și nu mai poate ține pas cu rostul lumii de azi.

Cerințele timpului de azi sunt atât de pretențioase, încât nu ne mai îngăduie să ne mulțumim cu niște preoți, a căror cultură să fie străină de cunoștințele profunde ale învățăturii lui Hristos.

Cred că de părerea aceasta este și dl Goga și toți ce poartă grije de oropsitul nostru popor, când iau parte la discuția ce se desfășoară azi asupra menirii preoției noastre. Toți trebuie să fie — și sunt chiar — de acord asupra punctului, că menirea preotului trebuie să îmbrățișeze toate nevoile poporului păstorit. Asta a făcut-o bătrânul preot al dlui Goga în trecut și o face și azi după putință, cu toată stângăcia-i scuzabilă în vârtejul amestecului spiritual modern.

Dar, ni se va da dreptate, când spunem, că o va face-o cu atât mai cu succes preotul ce și desăvârșește cultura inimii sale cu o profundă cunoștință pastorală — căruia se adresează „Revista Teologică”.

Conștiința chemării pastorale a preotului de azi poate nu s'ar fi trezit cu atâta hotărâre, dacă nu s'ar fi luat în discuție în împrejurările cunoscente importanța ei capitală.

Iată de ce „schimbările de idei, discuțiunile aprige, polemicele pentru noi și pentru ori ce om, care se închină adevă-

rului și are o fântă în afară de cercul strâmt al preocupărilor zilnice și trecătoare — nu sunt numai prilej de vorbă goală. Ele nu sunt nici patimi de precupeție, nici o gimnastică de salimbanci ai frazelor, cari provoacă publicului ciasuri de distracție. Pentru noi ori ce discuție e un mijloc de a lămuri o chestie în vederea unui scop mai înalt.”

Iar dacă cei dela „Luceafărul” s'au grăbit cu învinuirea nemeritată, că „nu s'a găsit unul dintre măruntii teoreticieni ai Sf. Teologii (nu-i vorba, că s'ar fi putut spune cu mai puțină pornire de suflet), care să fi lămurit, care este și care poate fi chemarea preoției noastre, care și cum trebuie să fie educațiunea preoției noastre în vederea tuturor încercărilor ce ne așteaptă în viitor,?” — dacă s'au grăbit zic de această învinuire, — evident, că e o greșală. Dar fie și așa. Răspunsul și dezbateriunea acestei importante chestiuni de actualitate, care era să fie tratat poate mai târziu, s'a accelerat acum și începe a se lămuri, nu numai de cei grupați în jurul „Revistei teologice”, dar și de cei din alte cercuri culturale, din care o bună parte revine și asupra celor dela „Luceafărul”.

(Va urma).

2) Luceafărul 1 Martie 1907.

2) l. c.

partea sinodului cu un puternic „să trăiască!” la adresa prezidiului.

De notar al sinodului se alege apoi preotul Gavril Todoruț din Butene, ear pentru verificarea protocolului se aleg membrii: Petru Cheicicheș, Ioan Damian preoți, și Vasile Indrea advocat în Cluj. Înainte de a se intra în ordinea de zi, membrul G. Todoruț propune și sinodul primește expedarea unei telegrame de mulțumită și recunoștință înaltpreasfințitului nostru Arhiepiscop și Metropolit Ioan Meșianu, de următorul cuprins:

„Sinodul protopresbiterial al tractului Cluj întrunit azi i-și exprimă recunoștința și mulțumita sa Escelenției Voastre pentru pașii energici întreprinși de curând la înalt guvern contra proiectului de lege școlar.

Sinodul ppresbiterial.”

Urmează verificarea membrilor noi aleși pe restul periodului de 3 ani: Gavril Potra din Rogojel și Vasile Tripon din Feneșel.

Din vastul și amănunțitul raport general despre starea protopresbiteratului, cetit de însuși președintele, între altele s-a constatat o mare lipsă de ajutor în cele scripturistice la oficiul protopresbiterial, din care motiv sinodul își exprimă dorința, ca la școalele din Cluj pentru elevii de confesiunea noastră, să fie instituit un catechet, care într-un timp precizat de către Preavenatul Consistor arhiepiscopescan se fie de ajutor protoprezbiterului în canclaria sa.

S'a cetit și primit rațiocinul pe 1906 și s'a votat bugetul pe 1907.

Cu privire la incassarea restanțelor pentru casa tractului și fondul protopresbiterial s'a decis luarea celor mai energici pași din partea episcopiei protopresbiteriale.

Se pune la ordinea zilei alegerea unui membru în scaunul ppresbiterial și prin ședule se alege inteligentul preot din Călean Gregorie Băloiu cu 22 voturi, contra 1.

Se clasifică apoi parohiile din tract, conform noului regulament pentru parohii.

Toate obiectele puse la ordinea zilei s'aupetractat cu demnitate, și în cea mai perfectă armonie, aducându-se concluză salutare și mai mult de interes local, ear de interes public bisericesc-școlar, sinodul a primit de al său următorul protest, prezentat de membrul Vasile Indrea, advocat:

„Sinodul protopresbiterial, ca reprezentanție legală a tractului Cluj, își ține de cea mai sfântă și scumpă datorință, în numele poporului român de confesiunea ortodoxă din acest tract —, cu toată rezoluțiunea sufletească, a protestă solemn în contra acelor dispoziții ale proiectului de lege înaintat dietei de Ministrul de culte și instrucțiune publică pentru îmbunătățirea salarelor învățătorilor confesionali, cari, pe lângă vătămarea autonomiei și constituției noastre bisericești garantate prin legi sancționate, s'au adus în mod autocratic, fără ascultarea prelaților noștri și a forurilor noastre bisericești competente, și cari țințese la îngreunarea poporului român, chiar acum, când viața e mai grea și când popoarele patriei noastre, ne mai putând suporta greutățile vieții, cu gloata emigrează în țări străine, și prin cari dispozițiuni a proiectului din chestiune se pregătește o ingerință periculoasă în constituția și autonomia noastră bisericească.

Prin acest protest sinodul protopresbiterial al tractului Cluj cu toată încrederea să identifice cu pașii făcuți deja de înalții prelați ai maicei noastre biserici naționale, și cu toată căldura sufletească îi roagă, ca cu cea mai mare energie să întrevină din nou la locurile competente și la toți factorii constituționali, ba chiar până la treptele înaltului Tron, spre a susține protestele poporului român de confesiunea ortodoxă și a uza de toate mijloacele legale pentru schimbarea acelor dispoziții din proiectul de lege amintit, cari sunt adânc vătămătoare pentru autonomia și constituția noastră bisericească.”

La 2 ore p. m. ședința s'a încheie și membrii sinodali se despart îngrijați de viitorul bisericii și al școalelor noastre.

Gavril Todoruț
paroh, notarul sinodului

Sinodul protopresb. din tractul Ungurașului.
Sântă-mărie, 17 Martie n.

Sinodul protopresbiterial al tractului Unguraș s'a întrunit în 28 Febr. (11 Martie) a. c. în școala confesională rom. gr. or. din Baica. Cam pe la 10 ore a. m. când aproape toți membrii erau prezenți, s'a cântă „Împărate cereso” și imediat dl protopresbiter Pavel Roșca își ține cuvântul de deschidere.

În firul acestei cuvântări, pe scurt, arată marea importanță a sinoadelor protopresbiteriale în organizațiunea noastră

bisericească, și după ce se provoacă la bunavoință, zelul și abnegațiunea membrilor, dovedită în tot locul și la toate ocaziunea, îi roagă, ca și de astădată cu aceeași dragoste și calmitate și cu aceeași râvnă să lucre în sinod.

Notariu pentru îndeplinirea afacerilor scripturistice în acest sinod, se alege Remus Roșca, preot în Tâmaș, și bărbați de încredere în persoanele membrilor Gavril Mureșan paroh în Imboru-mare și Ioan Andrei-Domșa paroh în Rachis. A-fără de câțiva membrii mireni, toți sunt prezenți, dovadă despre interesul viu cel nutresc membrii față de această întrunire.

La ordinea zilei urmează cetirea raportului despre afacerile protopresbiteratului. În acest raport vast cetit de notarul sinodal, arată dl protopresbiter în treaga stare a tractului.

După ce face o privire asupra trecutului și cu această ocaziune îndeamnă pe preoții tractului, ca pe conducătorii firești ai poporului, că dacă în timpurile de curând apuse au fost sentințele pururea treze, cu atât mai vârtos să fie astăzi, când vedem că din toate părțile, pe toate terenurile culturale, naționale, bisericești, morale, este biet poporul român în continuu atacat, așa încât un pas nesigur în sbuciumările ultime, ne poate aduce lovitura din care cu greu să ne deșteptăm.

Zice mai departe, să fim pururea modele vii poporului, pentru că numai văzând el ținuta noastră va putea să își conformeze viața acestei lumi caprițioase. Moralminte, tractul a înaintat și va înainta și în viitor, numai preoții să nu uite a-și face din destul datorinței, implinindu-și chemarea cu sfințenie. Numărul concubinatelor a scăzut.

Religiozitatea poporului din tract e de admirat, precum și iubirea și alipirea lui neclintită către sfânta maica noastră bisericească, căci cu toate că secta nazarineană cu forța a voit a se încuibă în aceste părți, la credincioșii noștri nu a aflat intrare, s'a lovit ca de un zid puternic.

Atât în treburile bisericești, școlare, pe cari a-le înșira aci este imposibilitate, precum și cu starea preoților și învățătorilor tractuali, față de anul trecut am progresat și de vre-o câțiva ani încoace începem a înainta cu pași rezeși.

Din raportul comitetului protopresbiterial de pe anul expirat 1906, cetit de referentul Petru Bura, e evidentă activitatea comitetului precum și starea fondurilor. Și anume: fondul „Petrui Roșca”, din care în fiecare an se distribuie un premiu de 50 cor. Fondul „Mănăstirea Bălan”, înființat din simțul de jertfire al poporului român din tract și jur, adevă din sume intrate cu ocaziunea peregrinației la Mănăstirea Bălan. Apoi mai e „Fondul protopresbiterial” cu menirea de a salariza mai târziu pe protopresbiterul. Toate acestea față de anul trecut s'au înmulțit, deși nu în mare măsură, dar după împrejurări în mod destul de mulțumitor.

Urmează la ordinea zilei cenzurarea rațiociniilor „fondului protopresbiterial”, fondul „Mănăstirea Bălan” și fondul „Petrui Roșca” precum și cenzurarea și votarea bugetului pro 1907 al acestor fonduri.

Comisiunea aleasă, după un studiu amănunțit vine cu raport, că toate le-a aflat în regulă și recomandă spre votare bugetele acestor fonduri. Sinodul primește.

Conform ordinului consistorial din 18 Ianuarie a. c. Nr. 408 bis. clasificarea parohiilor din tractul protopr. al Ungurașului după luarea în considerare a diferitelor împrejurări, s'a făcut astfel: 2 parohii în cl. I., 5 parohii în cl. II., și celelalte toate în clasa III.

Încât despre propunerea proiectată de comitetul protopresbiterial cu privire la incassarea taxelor restante pentru augmentarea fondului protopresbiterial pe cale administrativă, preotul Gavril Mureșan din Jimboru-mare vine cu o contra propunere, care de altcum avea de scop modificarea totală a modului de augmentare de până aci a fondului, și adevă, scutirea pentru totdeauna a parohiilor de această taxă, în schimb însă cu atât mai mult să contribuie preoții și învățătorii. Aceasta din urmă însă față de propunerea comitetului a căzut.

Tot referitor la augmentarea acestui fond s'a mai făcut o propunere din partea preotului Iuliu Chifa din Hida, care însă fiind între două propuneri paralele și deja puse la vot, aceasta nu s'a luat în considerare.

Cu acestea terminate fiind agendele sinodului, dl protopresbiter prin câteva cuvinte prin cari mulțamește membrilor pentru zelul dezvoltat și de astădată la rezolvirea diferitelor puncte din program, declară sinodul ordinar din anul 1907 de încheiat.

P. Bura.

Vorbirea deputatului Dr. Vaida, rostită în dieta țării Luni, 11 Martie n. (Urmare).

Mai e un al 11-lea care spune, că transgresiune de disciplină comite învățătorul care greșeste împotriva statului.

Cum să înțelegem asta?

Ce este greșeala asta împotriva statului? O spune §-ul 24, — și anume, — comite acest lucru celce duce viață imorală, b) celce agită împotriva legii cununiei și a proprietății, împotriva unei clase, împotriva unei confesiuni, — sau ademeneste cu împărțirea averilor altora, ori vatămă convingerea religioasă a cărui-va școlar. (Sgomot).

Prez.: Mă rog, mi-a venit la cunoștință, oficial, că stenografii nu pot să fixeze vorbirea oratorului din pricina sgomotului. Te rog vino deci mai aproape și vorbește mai tare.

Voci: Și nu ceti mereu!

Dr. Al. Vaida: (Vine în banca primă). Eu deci vă pun la dispoziție proiectul, ca să aveți paragraful pe care-l citez.

Prez.: Nu-l pune la dispoziție, ci citește-l mai tare!

Dr. Al. Vaida (ironic): Pardon! N'am știut din regulamentul camerei că trebuie să vorbesc mai tare, ori mai încet. (Sgomot).

Dr. A. Vlad: Dar dacă e răgușit oratorul, cum a fost Bánffy în rândul trecut, ce să facă? (Sgomot).

Nagy Ferencz: Astfel nu se poate controla vorbirea!

Dr. Al. Vlad: Ba da! Să fiți în liniște dvoastră, majoritatea!

Dr. Al. Vaida: Dacă cineva agită... spune acest §...

O voce: N'auzim!

Dr. Al. Vaida: Arată-mi te rog paragraful care m'ar sili să strig atât de tare, că fiind chiar surd, să mă auzi. (Sgomot).

Thaly Kálmán: Vezi, că acum poți vorbi!

Dr. Al. Vaida (cetește §. 14 al proiectului, apoi continuă): De ce sunt înșirate aici aceste cazuri, când codul penal le înșiră pe lung și pe larg toate aceste în §. 172?

M'am tot gândit, că de ce o fi trebuind să bagi în un proiect de lege, care normează salariile învățătorilor de stat, un astfel de §. al cărui conținut se cuprinde întreg în codul penal? Căci dacă un învățător comite o transgresiune, — căci cele cuprinse în acest §. sunt de fapt transgresiuni, pentru ce mai avem coduri penale și parcheturi, dacă nu pentru a-i pedepsi?

În locul acestor perifrazări lungi ar fi trebuit să se amintească scurt, că acel învățător, care vine în conflict cu codul penal, cade sub cercetare, ba e chiar suspendat și eliminat din slujbă și pedepsit grav. Eu cu mintea mea sănătoasă de remediu nu pot pricepe absolut de loc ce l-a făcut pe codificator să mai înșire față de învățătorii încă odată dispozițiile expuse și de altfel în codul penal. După multă bătaie de cap am ajuns la convingerea, că codificatorul n'a voit decât să escamoteze acea parte a §-ului 172, care vorbește despre agitația împotriva naționalităților, codificatorul a făcut punctul acesta (c) tocmai pentru a putea lăsa a-fără cuvântul de „naționalitate”, — așa-dar pentru a pedepsi pe învățător, dacă acesta ar vatăma simțul confesional al elevilor, fie în școală sau afară de școală, fie în graiu viu, fie în scris, sau prin tipar sau prin tabele figurative.

Așadar dacă zice de pildă, când odată va fi în voe bună, acelui copil gr. catolic, pentru aceea zic greco-catolic, pentru că chestiunea și pe mine mă atinge, fiind și eu din întâmplare greco-catolic, — dacă tu ești gr.-cat. sau tu mult mai rău ești ca un jidan, — pentru aceea combinez așa, pentru că prin aceasta totodată învățătorul vatămă pe jidan și pe greco-catolic în o singură persoană, și cineva aude și însinuuă învățătorul, deși aceasta s'a întâmplat în oărcimă și probabil în depărtare de 100 klmtr. dela localitatea, unde funcționează ca învățător, oare con-

tra învățătorului nu e a se face cercetare disciplinară!?

Bine, foarte bine! Eu încă sunt de o părere cu codificatorul precum și cu punctul de mâncare a dlui ministru cu privire la acest punct. Trebuie pedepsit chiar aspru un învățător, care face muștrări ori cărui copil pentru confesiunea sa și care vatămă sau care nu să poartă destul de obiectiv față cu oricare confesiune, nu numai față de acelea, cari deja sunt în țeară, deci spre exemplu, și față de cea budhistă.

Pentru că recunosc și subșor, că trebuie să vină timpul și în nefericita noastră patrie, ca odată să părăsim sistemul de proselitism, de veleități confesionale și de tendință: că încă în copilul cel mic să se desvoalte s. e. antisemitismul, sau între copilul romano-catolic și reformat să se nască în școală veleități confesionale, acolo să se dividă în partide. Această părere înainte de toate o acceptez învățătorimea. Numai atunci, dacă învățătorii vor răspândi astfel de principii vor ajunge scopul ideal.

Dar ce se ține de deosebitele confesiuni și singuraticile clase, mă bucur foarte, că a fost luată în proiect o atare dispozițiune; tocmai așa ar fi fost cu cale să se ia și cu privire la naționalități, tocmai acesta e gravamenul nostru, pentru aceea gâdlesc, că codificatorul conștient și vrând a lăsat afară, pentru că dacă inconștient ar fi omis, cu intențiune, ce interes ar fi avut să puneți punctul c) în proiectul present, când știți, că codul penal are dispoziții îndestulitoare pentru acestea cazuri? E natural, că aceasta obligă pe toți să-și stimeze convingerile împrumutate: naționalități, confesiuni, clase, etc. Aceste dispoziții să se execute pe toată linia și nu unilateral, după cum vedem zi ou zi, ca să purcede împotriva redactorilor noștri.

Se poate, că dl codificator, de aceea a luat în proiect punctele acestea, ca să poată omite cuvântul „naționalități”. Cred, că dl ministru va introduce în text acest cuvânt, ca să nu se zică și să nu se creadă, că prin această omitere să dă teren liber insultelor împotriva noastră din partea învățătorilor de stat și a elevilor.

Răul e, că astăzi precum și în trecut în școalele primare trezesc șovinismul atât în copii maghiari, precum și în români, sârbi, nemți etc., deci dacă paragraful acesta permite, că pe copilul meu să-l batjocorească dascălul zicând: bülös „oláh”... (Sgomot și strigăte: „E păcat că-i zice valah”)?

Curioasă intrerupere! Nu-i păcat... Zic, dacă-l batjocorește așa, precum m'au batjocorit pe mine când am intrat în școalele primare, atunci trezește în copil sentimentul șovinismului. Dacă vreăți să ajungeți asta, dacă place asta atât de mult colegilor mei, deputații Ardealului, și dacă domnul ministru aproabă asta, folosiți-vă de dreptul majorității, primiți paragraful neschimbat și, permiteți să ne insulte și mai departe copiii, cu scop național.

Urmarea acesteia va fi, că în locul națiunei unitare și în loc să ne înțelegem odată, — frase frumoase cari le luați aici pe buze — zic, urmarea va fi, că ura de rasă, chestia naționalităților va deveni din generațiune în generațiune mai vehementă. Că înzadar ne creșteți copii până la șese ani cu sentimente bune, cu atragere față de Maghiar, spunându-i că nu-i permis să insulte pe Maghiar, — el va auzi acestea dela copii de sat și le va învăța; îl poți opri, îl poți bate înzadar. Aude cum ocărăsc pe israeliți și îndată-l auzi strigând „jidov” cu alusie antisemitică. Pentru asta îl pot bate, pot să vreau să scot din el antisemitismul, disprețul și ura față de Maghiari, poate îmi va reuși până la un punct oarecare, așa a făcut și cu mine tatăl meu, (Exclamări: A și reușit minunat. Ilaritate) și astfel fac și eu. Binevoii a-mi da atențiune, e un lucru foarte însemnat acesta și ilustrează mai bine starea, pe care ar provoca-o paragraful, decât ori și ce altă dicție bombastică. Tata ne a învățat, că trebuie să cinștim pe orice om, trebuie să respectăm toate confesiunile, că

Dumnezeu numai unul este și dragostea de oameni numai una e.

„Principiile” așa-i că sunt foarte frumoase? Când am ajuns în clasa primă, eu și fratele meu — cari am fost crescuți în ideile acestora, — dascălul, unul Pateki, — nu-l uit până mor, — pentru o nimica toată începe la mine cu „Mă puiu de valah, mă Nicolae!” Și zicând aceste mă apucă de păr aici (arată tâmpla), unde doare mai tare — știți aici e un nerv foarte gingaș „nervus frigenius” și mă trage în sus îndulcindu-mi durerea cu următoarele vorbe: „Mă lancule! Mă Nicolae Valah!” Asta s'a întâmplat în Cluj la școala Fröbel. Și ce a fost sfârșitul? Acela, că în sufletul meu de copil s'a născut sentimentul resignării, că trebuie să sufer dacă-s Valah, n'am încotro, — trebuie să sufer să mă tragă de păr și să nu mă plâng de insulte. Și s'a trezit în mine acel sentiment, pe care d'oastră îl exprimați cu „ține minte” — fusă nu așa precum îl interpretați d'oastră, căci poporul nostru nu-l folosește așa. (Exclamări din stânga extremă: Dacă nu-i, cum de s'a trezit?)...

Se înțelege, dacă nu-i frecare, nu-i nici reacțiune, nu se poate trezi și nu se poate înrădăcina în sufletul copilului, și nici acești băieți români, cari vin la Budapesta, nime nu poate croi din ei șoviniști români. Acesta e faptul adevărat.

Vedem apoi ce devin agitatorii noștri, când ajung în parlament.

Vă aduc un singur exemplu: pe pretinul meu Brediceanu, care e în mijlocul nostru. E considerat ca mare agitator, care a eșit din mediul, unde Ungurii sunt rari, ca corbii albi. Cu această asemănare cred, că e mulțumit colegul meu deputat. Totdeauna îmi spunea: ce lucru e acesta, că voi sunteți așa radicali, de ce vorbiți așa energic, de ce vă dați arama pe față? Trebuie să vorbiți frumos și așa puteți eși învingători. (Va urma).

Pentru gimnaziul din Brad.

Contribuiri mai însemnate în favorul gimnaziului din Brad au intrat la direcțiunea gimnazială dela următorii binefăcători:

Dl. Nicolae Vecerde, dir. la fil. „Albina” Brașov 200 cor., Dr. Lazar Popovici, medic, Viena 100 c., Dr. Nicolae Ciacian, medic, Pecica 200 cor., „Racoțana”, instit., Șeica-mare 100 cor., Emanuil Ungureanu, avocat, Timișoara 200 cor., Rubin Patia, avocat, Alba-Iulia 100 cor., Iuliu Groșorean, învățător, Galșa 50 cor., „Murășanul”, societate, M-Rodna 200 cor., Dr. C. Missits, adv., Lipova 50 cor., Irimie Br. Hodoș, director de bancă, Blaj 200 cor. 4 fileri, N. N. 200 cor., „Corvineana” institut, Hunedoara 200 cor., Avram Corcea, preot, Coșteiu 50 cor., Ioan Petrovici, preot, Ciclova 50 cor., Vasile Almășan, avocat, Cluj 200 cor., Studenții dela școalele medii centrale, Brașov 122 cor. 68 fileri. „Olteana”, cassă de păstrare Viștea-mf. 201 cor., Dionisie Sidu și soția Ana, notar, Boița 400 cor., Ioan Tipeu, protopr., Sebeș 50 cor., Fondul gimnazial și corpul prof., cunună eternă pentru fer. V. Babeș 50 cor., „Patria” institut, Blaj 200 cor., Dr. Aurel Halic, medic, Lipova 100 cor., Tinerimea din Șimleu 50 cor., Reuniunea sodalilor români din Sibiu 25 cor., „Furnica” institut de economii, Făgăraș 200 cor., Inteligența română, Deva 280 cor., „Zarandeană” institut Boița, 200 cor., „Lipovana” institut, Lipova 200 cor., Cassa de păstrare din Basca, 200 cor., Partenie Cosma, dir. ex. „Albina”, Sibiu 284 cor., Tinerimea română din Orăștie, 150 cor., Ioan Moța, preot, Orăștie 50 coroane.

Laudă lor și tuturor celor, cari își închină obolul pe altarul cultu-rei neamului românesc!

Direcțiunea gimnazială.

Adunare poporală în Alba-Iulia.

Locuitorii de pe valea Ampoiului, aparținătoare de cercul Ighiului, cei din cercul Vinului de-jos, din cercul Aiudului. Uioara precum și Românii din Alba-Iulia, se convoacă la o adunare poporală, care se va ține la 11 ore a. m. în 30 Martie 1907 în orașul Alba-Iulia cu următorii

Program:

1. Deschiderea adunării.
2. Alegerea biroului.
3. Votul universal.
4. Libertatea presei.
5. Proiectele de lege referitoare la școlile și învățătorii poporali confesionali.
6. Proiectul de rezoluțiune.

Alba-Iulia, în 21 Martie 1907.

Rubin Patia m. p., Dr. Ioan Marciac m. p., Dr. Enea Nicola m. p., Dr. Camil Velican m. p., Octavian G. Simion m. p., Titus Ciortea m. p., Ignățiu Borza m. p., Nechifor Hețegan m. p., Valeriu Velican m. p., Anghel Roșca m. p., Ioan Muntean m. p., Iosif Roman jun. m. p., A. Cricovean m. p., George Filip m. p., Simion Dragomir m. p., Aurel Stoica m. p., Iosif Roman sen. m. p., Ioan Tat m. p., Cadar Petru m. p., Sabin Solomon m. p., Nicula Dușia m. p., Simion Micu m. p., Dr. Rubin Patia m. p.

NOUȚĂȚI.

Adunare în Făgăraș. Suntem informați, că o mare adunare poporală se va ține și în Făgăraș, în cestiunea proiectelor școlare, și anume, Marti în 2 Aprilie nou. Vor participa Români din întregul comitat #1 Făgărașului. Adunarea se va ține în piața mare.

Pentru catedrală. La fondul catedralei din Sibiu au mai trimis oferte următoarele comune bisericești: Nășăud, protopresbiteratul Bistrița, 66 coroane, colectate dela următorii: Dna Victoria Filipan născ. Gal 50 cor., dna Eufrosina Mărginean, dna Maria Moldovan, dna Maria Cattul, domnii Ioan Daniello, Emil Tișea, Dum. Lugon, Dr Dum. Fodor, George Pop, fiecare câte 2 cor.

Apoldul superior, protopresb. Mercurea 15 cor. 56 fil., colectate dela următorii: Dumitru Iridon, Alexie Sirbu, Donu Iridon, Ioan Lazar, Vasile Dragomir, Ioan Iridon, Ioan Fleșeriu, Vasile Sirbu, câte 1 cor., Din cassa bisericeii 5 cor., dela mai mulți cu contribuiri mai puțin de o coroană au intrat 2 cor. 56 fil.

București, protopresbiteratul Zarand, 30 cor. 60 fil., colectate dela următorii: Emanuil Pop, preot 20 cor., Georgiu Pleșa, Candin Tiu I. Georgiu, Candin Tiu I. Avram, Ioan Pleșa I. Lazar, câte 1 cor., Moisa Crișan 2 cor., alții cu sume mai mici.

Filea, protopresb. Reghinului, 10 cor., adunate dela următorii: Căzan Nastasia, Bandilă Grigore I. Ion. Cădari Petrea, câte 1 cor., Lucreția Căzan 5 cor. 90 fil. Câțiva cu sume mai mici.

† **Dionisie Făgărașianu,** profesor gimnazial și catihet, după suferințe îndelungate, purtate cu resignațiune, a răposat în 8 Martie v. sara la orele 10, în etate de 51 ani și în al 23-lea an al serviciului său profesoral, purtat în modul cel mai conștient. Rămășițele pământești ale decedatului au fost transportate Vineri, în 9/22 Martie la orele 4 p. m. în paraclisul bisericeii sf. Nicolae din Scheiu și depuse spre vecinică odihnă în cimiteriul aceleiași bisericeii, Duminecă în 11/24 Martie la orele 3 p. m. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

† **Ioan Maxim,** capelan ales și student în drept, a decedat Vineri, în 9/22 Martie 1907 la orele 11 a. m. în floarea vieții de 26 ani, în Avrigr. Rămășițele pământești ale defunctului au fost așezate spre vecinică odihnă Duminecă, în 11/24 Martie la 2 ore d. a. în cimiteriul bisericeii române gr. or din Avrigr.

Ancheta ziariștilor Știm că ministrul justiției, dl. Günther, promisesse că înainte de a prezenta parlamentului proiectul despre reformele legii de presă va convoacă o anchetă a ziariștilor, pentru a afla și părerea lor în privința acestor reforme. Cetim acum că ancheta se va ține în luna viitoare. La ancheta primă vor fi chemați numai ziariștii din capitală, între cari redactorul „Luptei” dl. V. E. Moldovan. La ancheta a doua vor fi apoi invitați ziariștii din provincie.

Conferență despre România. Dl. Nicolae Xenopol, deputat, avocat și unul din cei mai distinși economiști ai României, va ține în 31 Martie la Viena, în sala societății „Orientverein” o conferință des-

pre „Desvoltarea economică a țării românești și însemnătatea ei pentru monarhia austro-ungară.”

Convocare. Domnii membri ai comitetului cercual din desp. Abrud-Câmpeni al „Asociațiunii” pentru literatura română și cultura poporului român, să invite a participa la sedința ce se va ține în 8 Aprilie n. 1907, la 3 ore p. m. în Abrud, în localul „Aurariei”. Câmpeni, 22 Martie 1907. Dr. Basiliu Preda, dir. desp. Demetriu Goia, secret. desp.

Pentru emigranți. Decând s'au făcut legi noi în America, referitoare la emigrare, e mare agitația în contra lucrătorilor din Ungaria. Rezultatul acestei agitațiuni este, că în nici o fabrică și în nici un așezământ de caracter economic, nu mai sunt primiți cei din Ungaria. Nu mai puțin decât 4000 lucrătorii au fost nevoiți să se reîntoarcă zilele trecute în țara lor, pentru că în America n'au căpătat de lucru.

La fondul „Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor să race” următoarele d'oaare participante la școala de dans de sub conducerea controlorului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, dl. Nicolae Stoica în calitate de instructor, au dăruit și anume: Elisaveta Buzdughină, Ana Popa, Paraschiva Muntean, Mărioara Cismas, Maria Chidu, Paraschiva Teodor și Marițica P. Apolzan, fiecare câte 2 cor. 40 bani.

Moartea contelui Lamsdorff. Fostul ministru de externe al Rusiei, contele Lamsdorff, a încetat din viață, Mercuri noaptea în San-Remo. Rămășițele pământești vor fi transportate la Petersburg, pentru a fi înmormântate în cavoul familial. Pe timpul când era Lamsdorff ministru de externe, s'a pornit războiul ruso-japonez.

„Poemul muzical” de Dr. Tiberiu Brediceanu, predat cu ocazia seratei etnografice a „Asociațiunii”, în 1905 și la concertul tinerimei universitare române în Budapesta (1907), aranjat pentru pian, în 3 caiete, se află de vânzare la Societatea de lectură „Petrui Maior”. Budapesta (Ráday ut 20,) cu prețul de 5 cor. plus 30 bani porto.

Milioane în fum. În decursul anului trecut s'a vândut în Ungaria tutun și țigări în preț de 109 milioane și 74 mii cor. Cât folos ar fi putut aduce aceste sume oribile, dacă s'ar fi întrebuințat spre scopuri de filantropie? Dar așa s'au prefăcut în fum.

Regele Italiei la Atena. Se dă ca sigură știrea, că regele Italiei va face vizită regelui din Grecia și va sosi la 26 Martie v. în Atena. Ambasada italiană din Atena a fost înștiințată despre aceasta și a început pregătirile necesare. Orașul Atena face mari pregătiri pentru primirea regelui Italiei.

Ministru-prezident și medic. În zilele trecute s'a lovit automobilul ministrului-prezident francez. Clemenceau, cu o trăsură pe „Chemp Elyseen”. În urma ciocnirii, vizitiul a căzut de pe capră, lovindu-se rău. Ministrul-prezident, care e și medic, a sărit îndată din automobil și a dat însuși primul ajutor rănitului vizitiu. A ordonat apoi ca rănitul să fie transportat în spital.

Cel mai bătrân membru al casei domnitoare. Principesa *Adelgunda*, s'a sărbătorit în săptămâna trecută al 85 an al vieții. Dintre membrii familiei domnitoare, cari se află în viață, principesa numită e cea mai bătrână. De prezent petrece la curtea din Bavaria.

Farmacie românească. Ne permitem a recomanda atențiunii On. public din Alba-Iulia și jur, că farmacia „la sf. Stefan” din piața Alba-Iuliei (lângă casa orășenească) o-dincoară a dlui Leo Stoffer, trece cu ziua de 4 Aprilie a. c. în proprietatea dlui Nic. Vlad, farmacist în Orăștie. Cunoșcând renumele bun ce și l-a câștigat această firmă în piața Orăștiei, nu ne îndoiim, că și farmacia cea nouă din piața Alba-Iuliei, condusă de fiul dsale dl. Virgil Vlad, se va nizi ca în curând să-și câștige prin satisfacerea tuturor așteptărilor mușterilor săi, cea mai mare și mai deplină încredere. [78] 2—5

Cu timpul se alege binele din rău. Dacă luăm în disconsiderare, că „Emulsion”-ul lui Scott, în decursul celor 30 de ani de probă și-a ținut locul, apoi poate fi orișicine convins despre adevărata sa bunătate. „Emulsion”-ul lui Scott constă

mai cu seamă din oleu de pește, pe care îl oferă cu un gust detot plăcut și ușor de mistuit. Toate farmaciile au în deposit „Emulsion”-ul lui Scott.

Cărți și reviste.

„Revista teologică”, organ pentru știința și viața bisericească, nr. 3 cuprinde: Gr. Pletosu: Anul bisericesc și desvoltarea sa istorică. Augustin Hamsea: Preoții din bătrâni și preoții de astăzi. Dr. Nicolae Bălan: Religiuinea primordială și originea religiunii. Dr. Euseb. Roșca: Mărturisirea. Gh. Tulbure: Pastoralele metropolitului Șaguna. Vasile Gan: Predică la Dumineca I. din Păresimi (Despre dătorințele creștinilor). db.: Autonomia bisericii în fața noului proiect de lege școlar. Dr. Nicolae Bălan: Probleme actuale pentru cultura preoției noastre. Mișcarea literară: Istoria eparhiei Râmnicului. Noul Severin. de I. D. Cum se cuvine să stea creștinul în biserică la slujba sfinte și dumnezeieștii liturgii, de O. C. M. metropolitul Sava Brancovici, de S. Secula. Din literatura cântării bisericești. Informațiuni de S. D. și db. Tipicul cultului religios, de Cantor.

„Sfaturi pentru țărani și viața Sfântului Izidor” de I. P. Tousaint, O cärtică, tradusă din limba franceză, plină de povești și îndemnuri pentru a deștepta în inima poporului religiozitate, sârguință, cruțare, traiu cumpătat și alte virtuți, cari împodobesc viața Sfântului Izidor, la apusenii cel mai frumos chip al muncitorilor de câmp. Prețul 16 fileri. Blaj, 1907, tipografia seminarială.

„O alegere de episcopi Moldoveni în 1557—58”, de N. Iorga (retipărire din „Răvașul”). O broșurică de 8 pag., care cuprinde o însemnare privitoare la istoria bisericească a Moldovei în vremea cruntului domn Alexandru Lăpușneanu, însemnare găsită în o literă slavonă din veacul al XVI-lea. Prețul 10 m. Se află la tipografia „Carmen” în Cluj.

ECONOMIE.

Adunarea generală a „Albinei”.

Sâmbătă, la 23 curent a avut loc a XXXIV a adunare generală ordinară a institutului „Albina” în prezența a 50 acționari, cari au reprezentat 2195 acții cu 405 voturi. Ea a fost prezidată de dnul Iosif St. Șulatu, asistat de dl Dr. Tib. Brediceanu în calitate de notar, iar ca verificatori ai procesului verbal și totodată scrutinători la alegere, au funcționat domnii Dr. Vasile Bologa și Dr. Miron E. Cristea.

S'a aprobat raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere și după exprimarea condolenței pentru răposatul membru al direcțiunii Petru Nemes, s'a aprobat bilanțul anului de gestiune 1906, votându-se atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghere absolutul uzitat. Profitul net de cor. 266,333-70 și suma de cor. 16.000 destinată spre scopuri culturale și filantropice s'a hotărât a se distribui conform propunerii direcțiunii.

Dividenda de 14% = cor. 28 de coupon s'a hotărât a se plăti imediat după adunarea generală.

Prețul marcelor de prezență pe 1907 s'a fixat cu câte 10 cor. atât pentru Centrală, cât și pentru Filială.

S'a primit propunerea direcțiunii privitoare la urcarea capitalului societății la suma de 2.400.000 cor. în sensul prospectului prezentat.

S'au modificat statutele și statutele fondului de peziune conform propunerii direcțiunii.

Termenul de 10 ani fixat de adunarea generală din 1897 pentru înființarea unui internat de băieți în Sibiu, spre care scop s'a fost votat în 1897 suma de 40.000 cor. s'a hotărât a se prolongi, în conformitate cu cererea „Asociațiunii” și propunerea direcțiunii, cu 10 ani.

Urmând ca ultim punct al ordinii de zi alegerea a doi membrii în direcțiune cu mandat pe șase ani, a fost ales resp. reales dl Simion Damian, avocat în Brașov și dl Alexandru Lebu, mare proprietar în Sibiu.

Teatru.

Luni d. a. *Der Unterstrasssekräter*, comedie. Seara: *Die Geisha*, operetă.

Marti: *Frühlingsluft*, operetă.

Posta redacției.

Dlul I. T. în *Vorumloc*. Alții așteaptă și mai de mult, ca să le publicăm mulțămitele publice, și așteaptă mai cu multă *paciență*. De altcum am declarat de nenumărate ori, că mulțămitele publice publicăm numai când dispunem de loc.

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa primă din Borgoprund, pe baza ordinului conzistorial d. d. 13 Februarie 1907 Nr. 1173 bis. prin aceasta se scrie concurs cu termen de 60 zile, dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Concurenții au a-și înainta suplicile înscrise conform normelor în vigoare dovedind calificațiune pentru parohii de clasa I. în termenul deschis la oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Bistrița, și până inclusive 8 zile înainte de sinodul parohial electoral să pot înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta respective a ofiția și cuvânta.

Din ședința comitetului parohial ținută în 25 Februarie 1907.

Prezidentul comitetului:

Iuliu Suceava.

Nr. 238/1907.

Văzut:

Notariul:

Teofil Vlad.

[80] 3—3

S. Monda
protopresbiter.

Nr. 278/1907.

[79] 2—3

Concurs de cantor.

Pentru ocuparea postului de cântăreț în parohia Cernatul-inferior cu filiile ei (tractul Treiscaune) se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

10 coroane din depozitele din Cernatul-superior, Chezdi-Oșorheiu și parte din venitele parohiei Cernatul-inferior destinate pentru cântăreț.

70 ferdele de bucate dela 40 familii întregi și mixte și 50 cor. în bani.

50 cor. dela 40 familii mixte.

50—60 cor. venite stolare, accidentii și locuință în natură.

Doritorii de a ocupa acest post au a se prezenta în termenul prefapt spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

În conțelegere cu comitetul parohial.

Brețcu (Bereczk, comitatul Hárómszék), 27 Februarie, 1907.

Constantin Dimian
protopresbiter.

6500 meri nobili

de 4 și 5 ani

din soiurile Batull, Carmelit-Reinette, Cassel-Reinette, Goldparmän, Poinic, Stettin

sunt de vânzare

la moșia subscisei din Șmig (Somogyom).

Prețul unui pom numai 70 fil. (35 cr.), la cumpărări în masă dela 200 bucăți în sus 10% rabat.

Prețul e a se asemna deodată cu comanda la adresa subscisei. Spedarea se efectuește din gara Medgyes, și până aci fără spese.

Emilia Dr. Russu,

soție de avocat

Sibiu — Nagyszeben.

[77] 2—3

Un tânăr român

Un tânăr român

cu câteva clase reale sau gimnaziale se aplică imediat ca **practicant** în

Librăria arhidiecezană din Sibiu (Nagyszeben).

Petițiile să fie scrise cu mâna proprie.

Viță de vie nobilitată.

Ca și în anii trecuți așa și acum

Prima plantațiune de viță nobilitată
de pe Târnave

Proprietar: Fr. Caspari, Mediaș 44, (Transilvania) a fost singura în întreaga țară, care a lăsat mușterilor săi cele mai sănătoase și mai curate sorte de viță de vie nobilitată. Dă și în viitor numai dela această firmă se pot procura cele mai variate sorte de viță nobilă, pentru vin de masă, desert etc., — prin a căror plantare și producere proprietarul viilor a obținut rezultatele cele mai frumoase.

Catalog ilustrat cu multe scrisori de mulțumită și recunoștință se trimite la cerere gratis și franco. [253] 39—40

Biblioteca religioasă

a „Telegrafului Român“

Sfinții:

1. Vasile cel mare 20 fil.
2. Marele Mucenic George . 30 „
3. Apostolii Petru și Pavel . 30 „
4. Marele Mucenic Dimitrie și Sfinții Marii Impărați Constantin și Elena 30 „

Ediție populară, alcătuită după „Viața Sfinților“, tipărită în București la 1835, de Simion Popescu, protopresbiter. Sibiu 1906. Tiparul TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE, de unde se pot procura.

Sboar'al nopții negru flutur...

de M. Eminescu. — Română pentru voce și pian de A. Bena. Prețul cor. 1.50, porto 10 fil. Se capătă la Librăria arhid.

La LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ din Sibiu

se află de vânzare următoarele:

Album de broderii și țesături românești cor 16 —

Modele de cusături românești Caetul I a cor. — 50
„ II „ „ 1—

Edate de d-șoara MINERVA COSMA.

LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ

Din SIBIU—NAGYSZEBEN

ofere spre cumpărare următoarele recuise bisericești

CĂDELNIȚE de fer nichelate	12—
„ de argint de China	18—
„ de argint de China	24—
„ de argint de Alpaca	22—
CANDILE argintate, dela cor. 10-50 până la	200—
„ din argint de China dela cor. 14 până la	400—
CĂLDĂRUȘE ptu apă sfințită din argint de China 19— 24— 30—	
ptu apă sfințită din argint de Alpaca 26— 32— 38—	
CANDELABRE de sticlă cristalină:	
Inălțime Diametru Nr.	
80 60 1772 pentru 6 lumini	28—
80 60 pentru 6 lumini	23-40
80 45 1778 pentru 4 lumini	52—
80 45 1778 pentru 6 lumini	70—
90 55 1782 pentru 6 lumini	75-40
90 55 1782 pentru 8 lumini	98-80
120 80 1780 pentru 10 lumini	222-30
1841 pentru 12 lumini	225—
200 120 1783 pentru 30 lumini	466—
CHIVOT de argint de China	118—
de argint de China	92—
CLOPOTEL pentru altar, argintat cor. 4—, 6— și	8—
pentru altar, din argint de China cor 7 — până	10—
CRUCI de lemn pictate simplu cor. 9-50, mai fine	12—
„ din argint de China, cu Domnul Christos gravat	15-40
„ din argint de China aurite, cu Domnul Christos gravat	19-50
„ din argint de China, cu Domnul Christos, în email	28—
„ din argint de China, cu Domnul Christos, în email	32—
SFESNICE din argint de China, 33 cm. înălțime	18-20
„ din argint de China, 42 cm. înălțime	26—
„ din argint de China, 78 cm. înălțime	83-20
„ din argint de China, 100 cm. înălțime	100—
RIPIDE din argint de China, prăgina de lemn cu 2 icoane în oleu	73—
POTIRE din argint de China cu disc, 26 1/2 cm. înălțime, discul și interiorul potirului aurit	27-50
POTIRE din argint de China cu disc 26 1/2 cm. înălțime, complet aurit	36—
POTIRE cu disc, vasul și discul din argint curat, iar piciorul din argint de China	114—
POTIRE cu disc, complet din argint curat	188—
LINGURIȚE pentru cuminătură din argint de China, aurite	4-40
COPIE (cuțit) pentru agneți, din argint de China, aurit	7-20
STEA pentru agneți, bronz, aurită	5-60
„ pentru agneți, din argint, aurită	12—

Cea mai renumită bere

din

fabrica de bere alui Anton Dreher A. G.

în Kőbánya (Streinbruch)

se recomandă cu înzistență P. T. Public.

Se poate procura în cele mai bune prăvălii.

Depozitul principal se află la

M. Samuel Rubinstein,

[76] 3— Sibiu — Nagyszeben.

Prăvălie nouă.

Gerson Grünblatt

Piața-mare Nr. 3 și 5. SIBIU Piața-mare Nr. 3 și 5.

Palatul „Bodenkreditanstalt“.

Imbrăcăminte

pentru domni, dame și pentru copii,
apoi Ghete și Pălării.

PRINCIPIUL NOSTRU:

„Vânzare mare cu profit puțin“.

FIECARE cumpărător primește un block care valorează 5% rabat în marfă. [53] 5—5

Explicarea Evangeliilor duminicale

și ale

Sărbătorilor împărătești

de

Simeon Popescu,

Protopresbiter-Profesor.

Tiparul și editura

TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE

în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul broșat 3 coroane + porto 20 fileri.